

Stanowisko WMA ws zabiegów estetycznych

STANOWISKO WMA W SPRAWIE ZABIEGÓW ESTETYCZNYCH

Przyjęte na 65. Światowym Zgromadzeniu Medycznym, Durban, Republika Południowej Afryki,
październik 2014 r.

Preambuła

Zabiegi estetyczne stają się coraz bardziej powszechne w ostatnich latach, ponieważ społeczeństwo wydaje się zwracać większą uwagę na wygląd fizyczny. Zabiegi te wykonywane są przez lekarzy z różnorodnymi doświadczeniami klinicznymi i po odbyciu różnego rodzaju szkoleń i kształcenia.

W rozumieniu niniejszego stanowiska zabiegi estetyczne oznaczają interwencje wykonywane nie w celu leczenia urazu, choroby lub deformacji, ale ze względów nieterapeutycznych, wyłącznie w celu poprawy lub zmiany wyglądu fizycznego danej osoby, która w niniejszym stanowisku jest określana jako pacjent. Świadczenia, jakie są oferowane, obejmują szeroki zakres interwencji, od zabiegów chirurgicznych poprzez iniekcje i różnego rodzaju zabiegi na skórze. Niniejsze stanowisko koncentruje się na procedurach, które są metodologicznie podobne do tych przeprowadzanych w konwencjonalnej opiece zdrowotnej. Z tego względu niniejsze stanowisko nie odnosi się do tatuowania i podobnych temu zabiegów.

Wygląd ciała wpływa na poczucie własnej wartości i zdrowie psychiczne oraz jest integralną częścią ogólnego stanu zdrowia i samopoczucia danej osoby. Reguła stały się jednak medialne obrazy „doskonałych ciał”, powodując u niektórych ludzi nierealne i niezdrowe wyobrażenia o wyglądzie ciała.

Wiele zabiegów estetycznych wiąże się z ryzykiem i może potencjalnie zaszkodzić zdrowiu pacjenta. Osoby niepełnoletnie są szczególnie na to narażone, ponieważ ich ciała często nie są w pełni rozwinięte. W celu ochrony osób poddających się zabiegom estetycznym lub rozważających podjęcie takiej decyzji WMA opracowało następujące podstawowe zasady dotyczące zabiegów estetycznych.

Potwierdzając zasady etyki lekarskiej określone w Deklaracji Genewskiej WMA, Deklaracji Lizbońskiej WMA w sprawie Praw Pacjenta oraz Międzynarodowego Kodeksu Etyki Lekarskiej WMA i zgodnie z zakresem działania WMA, niniejsze stanowisko jest skierowane przede wszystkim dla lekarzy. Jednakże WMA zachęca także przedstawicieli innych zawodów, którzy wykonują zabiegi estetyczne do stosowania tych zasad postępowania.

ZASADY

1. Godność, i integralność pacjenta oraz zachowanie tajemnicy muszą być zawsze przestrzegane.
2. Lekarze odgrywają rolę w zapewnianiu pomocy w zakresie identyfikowaniu niezdrowych wyobrażeń o wyglądzie ciała oraz w leczeniu zaburzeń, jeśli takie istnieją.
3. Zabiegi estetyczne mogą wykonywać wyłącznie praktycy posiadający odpowiednią wiedzę, umiejętności i doświadczenie w wykonywaniu danego zabiegu.
4. Wszyscy lekarze wykonujący zabiegi estetyczne muszą być zarejestrowani i / lub licencjonowani przez odpowiedni organ regulacyjny. Najlepszym rozwiązaniem byłoby, aby dany lekarz był upoważniony przez odpowiedni organ do wykonywania konkretnie określonych zabiegów estetycznych.

5. Wszystkie zabiegi estetyczne muszą być poprzedzone dokładnym badaniem pacjenta. Lekarz powinien wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności, fizyczne i psychiczne, które mogą powodować zwiększone ryzyko wyrządzenia szkody indywidualnemu pacjentowi i powinien odmówić wykonania zabiegu, jeśli ryzyko jest nie do przyjęcia. Jest to tym bardziej istotne w przypadku nieletnich. Lekarze powinni zawsze wybierać najbardziej odpowiednią opcję postępowania, a nie najbardziej dla nich intratną.

6. Osoby niepełnoletnie mogą potrzebować zabiegów z zakresu medycyny plastycznej, ale nie należy wykonywać nieletnim zabiegów o charakterze czysto estetycznym. Jeśli w wyjątkowych przypadkach zabieg estetyczny jest wykonywany nieletniemu, powinien być wykonywany ze szczególną ostrożnością i rozwagą i tylko wtedy, gdy jego celem jest uniknięcie negatywnego postrzegania wyglądu pacjenta, a nie jedynie uzyskanie poprawy wyglądu. Należy wziąć pod uwagę wszystkie istotne czynniki medyczne, takie jak to, czy małeletni nadal rośnie lub czy konieczne będzie powtórzenie zabiegu w późniejszym terminie.

7. Pacjent musi wyraźnie wyrazić zgodę na wszelkie zabiegi estetyczne, najlepiej na piśmie. Przed uzyskaniem zgody lekarz powinien poinformować pacjenta o wszystkich istotnych aspektach postępowania, w tym o sposobie przeprowadzenia zabiegu, możliwym ryzyku oraz o tym, że wiele z tych zabiegów może być nieodwracalnych. Pacjent powinien mieć wystarczająco dużo czasu na zapoznanie się z informacjami przed rozpoczęciem zabiegu. Jeżeli pacjent jest małeletni, należy uzyskać świadomą zgodę jego rodziców lub prawnie ustanowionego przedstawiciela.

8. Wszystkie wykonywane zabiegi estetyczne powinny być dokładnie udokumentowane przez lekarza. Dokumentacja powinna zawierać szczegółowy opis przeprowadzonych działań, informacje o zastosowanych lekach, jeśli miało to miejsce, oraz obejmować wszystkie inne istotne aspekty zabiegu.

9. Zabiegi estetyczne mogą być wykonywane wyłącznie w warunkach spełniających ściśle określone wymogi higieniczne i zapewniających bezpieczeństwo, w odpowiednio wyposażonych pomieszczeniach i przy udziale odpowiedniego personelu. Wyposażenie musi obejmować sprzęt do leczenia zagrażających życiu reakcji alergicznych i innych potencjalnych powikłań.

10. Marketing i ogłaszanie się w zakresie zabiegów estetycznych powinny być odpowiedzialne i nie powinny sprzyjać nierealistycznym oczekiwaniom rezultatów. Nierealistyczne lub przerobione fotografie przedstawiające pacjentów przed i po leczeniu nie mogą być wykorzystywane w ogłaszaniu się.

11. Marketing i ogłaszanie się w zakresie zabiegów estetycznych nigdy nie powinny być kierowane do osób niepełnoletnich.

12. Lekarze nigdy nie powinni oferować ani promować pożyczek finansowych jako sposobu zapłaty za zabiegi estetyczne.

